

Departament d'Ensenyament

Temaris

Competència en llengua catalana i castellana

1. Comprensió. Criteris d'avaluació:

- Comprèn i interpreta les informacions més rellevants de textos orals i escrits de la vida quotidiana i dels mitjans de comunicació amb atenció als textos descriptius, narratius, expositius, instructius i gèneres periodístics (notícia, crònica, reportatge, entrevista, opinió), reconeixent les diferències entre informació i opinió.
- Identifica les idees principals i les secundàries d'un text a partir de la lectura comprensiva.
- Identifica l'estructura comunicativa dels missatges escrits i audiovisuals: les intencions de l'emissor i l'ordre jeràrquic de les idees expressades, entre altres.

2. Expressió. Criteris d'avaluació:

- Produeix textos escrits senzills i d'ús freqüent, amb claredat i coherència, amb intencions comunicatives i de diferents contextos d'espai i temps: expositius, descriptius, narratius i instructius.
- Utilitza la puntuació del text escrit en relació amb l'organització oracional i amb la forma del text (els paràgrafs i la distribució i ordenació de les idees expressades).
- Respecta les normes gramaticals i ortogràfiques i la bona presentació dels textos escrits.
- Redacta textos, a partir d'idees o experiències pròpies, amb una organització clara.
- Utilitza els llenguatges formal i informal en situacions comunicatives característiques de l'entorn professional.
- Fa resums, síntesis i comenta textos sobre qüestions quotidianes.

3. Utilització de la llengua. Criteris d'avaluació:

- Identifica i usa elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.
- Substitueix paraules d'un text mitjançant els recursos de la sinonímia, antonímia, polisèmia i homonímia.
- Interpreta el significat de frases fetes, locucions i modismes.
- Utilitza les normes d'ús lingüístic per a la comprensió, composició i revisió de textos escrits.

- Identifica diferents categories gramaticals i distingeix les variables de les invariables.
- Identifica i aplica en la producció de textos els processos morfològics de flexió (nominal i verbal) i de formació de mots (derivació i composició).
- Identifica la funció i l'estructura de diferents tipus de sintagmes en oracions simples.

Competència en llengua estrangera

1. Comprensió. Criteris d'avaluació:

- Interpreta instruccions per la correcta resolució de tasques.
- Comprèn la informació general i específica de textos senzills en format de tipologia diversa, sobre temes relacionats amb l'àmbit laboral i personal.
- Usa estratègies adquirides en altres situacions per a la comprensió i interpretació de textos diversos com ara: ús dels coneixements previs sobre el tema i la situació, identificació de paraules clau, de funcions comunicatives, de la intenció de qui parla, i dels elements paralingüístics.
- Selecciona informació i dades concretes a partir de textos senzills.

2. Expressió. Criteris d'avaluació:

- Utilitza expressions habituals i lèxic sobre temes d'interès personal, general i quotidians, diferenciant situacions comunicatives formals i informals.
- Redacta idees senzilles, mitjançant frases simples, qüestionaris o formularis, de forma organitzada i entenedora.
- Expressa per escrit el contingut d'un text mitjançant la traducció no literal sense diccionari i amb llista, si s'escau, de vocabulari.
- Elabora notes i escrits breus per a la comunicació personal i laboral.

3. Utilització de la llengua. Criteris d'avaluació:

- Identifica i usa elements lingüístics bàsics i habituals en la comunicació oral i escrita.
- Interpreta lèxic divers en situacions de comunicació personals i laborals habituals utilitzant estratègies com el context i els coneixements previs.
- Produeix textos escrits de tipologia diversa utilitzant estructures bàsiques, connectors senzills i lèxic adequat, respectant regles fonamentals d'ortografia i puntuació.

Competència social i ciutadana

1. El paisatge com a resultat de la interacció entre la humanitat i el medi. Criteris d'avaluació:

- Identifica la distribució en l'espai de continents, oceans i mars, i localitza i identifica les principals unitats de relleu i unitats hidrogràfiques al món, Espanya i Catalunya, com a escenari de les activitats humanes.

- Identifica diferents tipus de recursos naturals renovables i no renovables i els relaciona amb casos d'impacte mediambiental derivats de la seva explotació. Identifica actuacions i accions humanes afavoreixin un desenvolupament sostenible a nivell local i mundial.
- Llegeix i interpreta diferents tipus de projeccions cartogràfiques per representar la terra: mapes, plànols i imatges de suports convencionals i digitals. Usa les escales gràfiques i numèriques.

2. L'ocupació del territori: població i societat. Criteris d'avaluació:

- Interpreta indicadors demogràfics bàsics (natalitat, mortalitat, saldo migratori) com a mitjà per analitzar diferents tendències demogràfiques actuals. Identifica les causes i conseqüències dels principals moviments migratoris.
- Reconeix alguns dels aspectes fonamentals de la institucionalització del poder polític a Catalunya, i identifica els orígens de les institucions actuals en l'època medieval.

3. Les arrels del món contemporani. Criteris d'avaluació:

- Reconeix alguns elements de canvi i de continuïtat de l'estat liberal respecte de l'Antic Règim, a partir de l'evolució política i econòmica de Catalunya i Espanya en relació amb el context europeu.
- Identifica les revolucions i transformacions polítiques que donen inici a l'època contemporània i les relaciona amb diferents causes.
- Valora els canvis socioeconòmics que implica la revolució industrial. Analitza les formes de vida en les ciutats industrials del segle XIX a partir d'algun exemple proper.

4. Grans conflictes del segle XX. Criteris d'avaluació:

- Identifica els elements bàsics de l'ordre polític i social de la primera meitat del segle XX i els relaciona amb les lluites socials i els conflictes bèl·lics. Caracteritza la situació a Catalunya i Espanya durant la II República i la Guerra Civil.
- Compara els sistemes totalitaris del segle XX, caracteritzant l'evolució del franquisme a Catalunya i Espanya.
- Relaciona la creació d'organismes internacionals amb els processos de reconstrucció de l'ordre polític, econòmic i social després de conflictes bèl·lics.
- Relaciona el procés de descolonització amb les seves conseqüències i la repercussió de l'imperialisme en l'actual configuració del món.

5. El món d'avui. Transformacions i desequilibris en el món actual. Criteris d'avaluació:

- Analitza els elements bàsics de l'organització política i administrativa de la Unió Europea, Espanya i Catalunya, així com dels òrgans principals de govern i el seu funcionament.
- Valora els elements que conformen l'estat del benestar en les societats actuals i analitza situacions de desigualtat en l'accés als serveis bàsics.
- Identifica els personatges i fets històrics més importants de la transició política i la democràcia a Espanya i a Catalunya.
- Identifica els focus de conflicte en el món actual relacionant les seves causes amb factors històrics.
- Valora les conseqüències de la globalització de l'economia, entre les quals la deslocalització i les noves formes de comerç. Analitza casos d'intercanvi desigual entre països.
- Identifica el desenvolupament humà desigual a partir de contrast d'informació i d'indicadors socioeconòmics. Relaciona les polítiques de cooperació i solidaritat amb les desigualtats existents.

Competència matemàtica

1. Numeració i càlcul, canvi i relacions. Criteris d'avaluació:

- Resol problemes en diferents contextos de la vida quotidiana utilitzant nombres enters per expressar quantitats, valors monetaris, temps, temperatures, etc.
- Resol problemes en situacions de la vida quotidiana utilitzant fraccions, decimals i percentatges, i interpreta les relacions entre si.
- Fa càlculs amb resultats decimals i fraccions i fa aproximacions per excés i defecte segons instruccions establertes.
- Resol problemes que impliquen relacions de proporcionalitat directa i inversa, a partir d'enunciats, taules o gràfiques.
- Utilitza nombres grans i molt petits en la resolució de problemes.
- Planteja i resol equacions senzilles de primer grau amb una incògnita, en situacions reals: barreges, problemes geomètrics, etc.

2. Magnituds i mesures. Criteris d'avaluació:

- Resol problemes mitjançant l'aplicació de factors de conversió, que impliquin el coneixement de les unitats de mesura més comuns i les regles de canvi entre elles.
- Interpreta escales en la resolució de problemes que impliquin mesures.

3. Espai i forma. Criteris d'avaluació:

- Calcula àrees i perímetres de figures senzilles o compostes en la resolució de problemes de la vida quotidiana.

- Aplica el teorema de Pitàgores.
- Resol problemes relacionats amb el càlcul d'àrees i perímetres de figures senzilles o compostes en la resolució de problemes de la vida quotidiana.
- Resol problemes relacionats amb el càlcul de superfícies i volums de cossos geomètrics: primes, piràmides, cilindres, cons i esferes.
- Soluciona problemes senzills de semblança de triangles i d'aplicació de la proporcionalitat.

4. Canvi i relacions. Criteris d'avaluació:

- Determina fórmules de funcions lineals i afins en situacions senzilles, i les representa.
- Interpreta gràfiques de funcions lineals i afins relacionades amb situacions de la vida quotidiana.

5. L'estadística. Criteris d'avaluació:

- Reconeix els termes de població, mostres i freqüències i els aplica en situacions quotidianes. Utilitza paràmetres de centralització, i elabora gràfiques estadístiques.
- Interpreta dades estadístiques referides a la vida quotidiana: població, mostres i freqüències, a partir de dades o de gràfics.
- Utilitza mesures de centralització: mitjana aritmètica, mediana i moda.
- Elaborar taules de freqüències a partir de gràfics.
- Elaborar gràfics de barres a partir de taules de freqüències.
- Pren decisions a partir de la comparació de dades estadístiques.

Competència d'interacció amb el món físic

1. La matèria. Criteris d'avaluació:

- Planteja i resol problemes senzills de càlcul de massa i volum de diferents sòlids, líquids i gasos. Diferencia materials per la seva densitat i la calcula.
- Interpreta diferents fets i fenòmens de la vida quotidiana relacionats amb: pressió dels gasos, difusió, dilatació, estats de la matèria i canvis d'estat.
- Identifica, en materials de la vida quotidiana, diferents tipus de mesclures heterogènies, col·loides i solucions, i substàncies pures.
- Identifica algunes aplicacions de les radiacions, els efectes que produeixen sobre els organismes i les mesures preventives i protectores.

2. La vida a la terra. Interaccions en el món físic. Criteris d'avaluació:

- Identifica i descriu els trets comuns de tots els éssers vius a nivell d'individu: la nutrició com a intercanvi de matèria i energia amb el medi, la relació com a capacitat de respondre als estímuls del medi, la reproducció com a transferència d'informació i l'estructura cel·lular dels organismes.
- Identifica el valor biològic i mediambiental de la biodiversitat. Analitza un ecosistema proper tot identificant el paper de cadascun dels elements que el configuren.
- Analitza alguns impactes de l'activitat humana sobre l'atmosfera i la hidrosfera. Identifica alguns contaminants i el seu impacte en alguns medis.
- Descriu les causes, processos i conseqüències d'alguns problemes ambientals: la generació de residus, la pluja àcida, la disminució de la capa d'ozó i l'augment del diòxid de carboni atmosfèric, i d'altres. Indica algunes mesures preventives i correctores d'actuació a l'entorn proper.
- Mesura i fa representacions gràfiques de forces que actuen en la vida quotidiana. Identifica les magnituds que descriuen els moviments: posició, temps, velocitat i acceleració. Representa gràficament el moviment rectilini uniforme.
- Relaciona força i moviment: acceleració, frenada i desviació.

3. L'energia. Criteris d'avaluació:

- Identifica l'energia i la seva relació amb el canvi.
- Reconeix la transferència d'energia en forma de treball i relaciona la multiplicació de la força mitjançant màquines.
- Diferencia entre energia cinètica i potencial a partir d'analitzar exemples.
- Identifica diferents formes i fonts d'energies renovables i no renovables. Avantatges i inconvenients, i principals problemes associats a la seva obtenció, transport i utilització.

4. Els processos geològics. Criteris d'avaluació:

- Identifica canvis a la superfície de la Terra relacionats amb les manifestacions dels agents geològics interns: deformació de roques, sismicitat i vulcanisme. Reconeix els trets fonamentals de la tectònica de plaques: formació de serralades de muntanyes, distribució del vulcanisme i la sismicitat, zones de risc. Llegeix i interpreta mapes topogràfics senzills.
- Identifica alguns dels riscos derivats dels processos geològics externs i algunes mesures per a la seva predicció i prevenció.
- Identifica i relaciona les roques magnàtiques i metamòrfiques amb les seves propietats. Identifica els usos de les roques en la construcció i en la indústria. Identifica recursos energètics fòssils: petroli, gas, carbó.

5. Les reaccions químiques. Criteris d'avaluació:

- Identifica canvis químics relacionats amb fenòmens quotidians: reaccions àcid-base, d'oxidació i combustió, de descomposició, de precipitació, de fermentació i de putrefacció. Utilitza el llenguatge químic per representar els canvis.
- Calcula la massa de reactius i de productes en una reacció química senzilla.
- Identifica reaccions químiques en processos d'elaboració de materials o productes d'ús quotidià.

6. La vida en acció. Criteris d'avaluació:

- Identifica la cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius. Identifica algunes estructures cel·lulars (paret cel·lular, nucli, vacúols, cloroplasts i inclusions) i el tipus de funció que realitzen. Justifica la necessitat cel·lular de nutrients i d'energia per al creixement, per al manteniment de la vida i per a la reproducció.
- Reconeix la nutrició heteròtrofa com a procés cel·lular d'utilització de matèria orgànica i oxigen del medi per obtenir energia i elaborar les seves estructures. Identifica la respiració com a procés de transferència d'energia a la cèl·lula.
- Reconeix la nutrició autòtrofa (fotosíntesi) com a procés cel·lular d'utilització de la matèria inorgànica del medi i l'energia solar per elaborar les seves estructures.
- Diferencia entre la reproducció sexual i asexual, a nivell individu. Interpreta la funció de reproducció com a transferència de material genètic.
- Identifica en representacions gràfiques aparells, òrgans i sistemes del cos humà, i els relaciona amb les seves funcions.
- Relaciona la importància dels estils de vida i de les principals aportacions de les ciències biomèdiques amb la prevenció de malalties i la millora de la qualitat de vida.

Competència en tecnologies

1. Eines i materials. Màquines, mecanismes i estructures. Criteris d'avaluació:

- Distingeix entre eines i màquines.
- Interpreta propietats mecàniques, elèctriques, i tèrmiques de materials tècnics, i caracteritza els diferents tipus d'esforços que pot patir un material.
- Utilitza instruments de representació gràfica aplicant acotacions, escales i sistemes de representació normalitzats per representar objectes.
- Caracteritza els diferents tipus d'esforços que pot patir un material.
- Reconeix els mecanismes emprats per a la transmissió i transformació del moviment i anàlisi de la seva funció en diferents màquines.
- Reconeix la font i el tipus d'energia que permet el funcionament de diferents mecanismes i màquines.

2. Electricitat. Criteris d'avaluació:

- Reconeix la funció dels elements d'un circuit elèctric i de la seva simbologia: generadors, conductors, receptors i aparells de comandament.
- Caracteritza el corrent elèctric altern i continu. Identifica els efectes del corrent elèctric: llum, calor, moviment, magnetisme.
- Descriu el funcionament de circuits elèctrics bàsics i les seves aplicacions a sistemes tècnics senzills.
- Identifica els principals processos de generació d'electricitat a partir de diferents fonts d'energia.
- Realitza càlculs utilitzant les magnituds elèctriques bàsiques.

3. Processos i transformacions tecnològiques. Criteris d'avaluació:

- Reconeix diversos processos per a l'obtenció de les primeres matèries.
- Identifica les principals tècniques utilitzades en els processos de transformació industrial de productes elaborats. la transformació industrial de la matèries primeres en productes elaborats. Relaciona primeres matèries i els productes acabats obtinguts.
- Identifica accions relacionades amb la comercialització de productes: embalatge, etiquetatge, manipulació i transport, utilitzant la simbologia adient.
- Identifica les normes de seguretat i ús en la utilització de màquines, eines i espais, utilitzant la simbologia adient.

4. L'habitatge. Criteris d'avaluació:

- Descriu i identifica els elements i el funcionament bàsic de les diferents instal·lacions domèstiques i de les mesures de seguretat a contemplar. Utilitza la simbologia adient.
- Caracteritza el protocol d'accés a un habitatge: tràmits per a la seva compra o lloguer, condicions d'habitabilitat, accés als serveis.
- Identifica el cost de les instal·lacions domèstiques i dels serveis bàsics.
- Fa propostes d'estratègies d'estalvi d'energia i aigua a les llars, així com d'automatització aplicada a casos simulats.
- Reconeix les tècniques bàsiques i de manteniment i reparació d'un habitatge i dels materials a utilitzar.

5. Electrònica, pneumàtica i hidràulica. Criteris d'avaluació:

- Descriu circuits electrònics analògics i digitals senzills, i reconeix els components bàsics, la seva simbologia i el seu funcionament.
- Reconeix aplicacions de l'electrònica a processos tècnics i aparells.